

MENSA

ČESKO

říjen/2024

KRÁTCE Z RADY MENSY

Další zasedání Rady Mensy Česko proběhlo 1. září a navazovalo na den dobrovolníků v Kolíně.

Rada se vlastně poprvé sešla v novém složení po letošních volbách. Před vlastním zasedáním podala rezignaci na svoji pozici v Radě Mensy z důvodů skloubení pracovního a dobrovolnického života radní Jana Šobrová. Jana byla zodpovědná za oblast PR, nadále bude pokračovat v PR aktivitách včetně rozesílání newsletteru. Rada se v návaznosti na tuto rezignaci rozhodla dle stanov kooptovat do RM Evu Vavřinovou, Eva se stává radní pro ekonomiku. Tajemnicí pro oblast PR byla jmenována Jana Unruhová. Jan Hubert Pavelka se stal tajemníkem aktivit pro mladé.

Rada následně vylechla zprávu o situaci na Mensa gymnáziu, dále jsme se zajímali o možnosti, limity a řešení hromadného rozesílání e-mailů. Komise pro testování informovala o spolupráci na standardizaci nástroje na diagnostiku dětí WISC-V. Byly otestovány děti, které byly dříve testované naším testem (MITCH) s výsledkem mimořádného nadání, a výsledky velmi uspokojivě korelovaly. Eva Vavřinová připravila novou podobu mensovního rozpočtu včetně průběžných výsledků hospodaření, informovala

i o procesu předávání ekonomických agend. Tématem byly i proběhlé a plánované akce a rovněž členské příspěvky, ty zůstávají v příštím roce ve stejné výši jako v roce 2024. Nově byl kromě základního příspěvku (700 Kč) zaveden i doporučený příspěvek (kulatých 1024 Kč) a stříbrné členství (2000 Kč), které zahrnuje uvedení na seznamu sponzorů na webu. Částka nad rámec základního členského příspěvku bude považována za dar Mense.

Kompletní zápis z jednání je jako vždy publikován na intranetu Mensy Česko.

Další jednání RM se uskuteční dne 3. listopadu 2024 v 9:00 v Praze v CIIRCu.

Zápisy ze zasedání Rady Mensy

najdete na intranet.mensa.cz
pod záložkou

Dokumenty Mensy – Zápisy z RM

VALNÁ HROMADA MS PROSTĚJOV

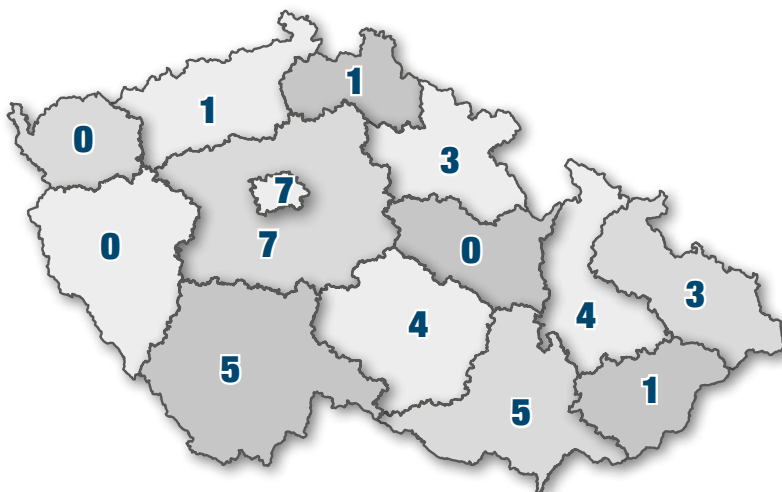
Ladislav Frankl

Vážené členky a členové MS Prostějov, milí přátelé.

Zvu vás na valnou hromadu prostějovské místní skupiny. Bude se konat 8. 11. 2024 od 19:00 v Technickém klubu (Rozvojová 3). Zvu všechny člen(ky) místní skupiny, všechny člen(ky) Mensy s trvalým bydlištěm v okrese Prostějov, člen(ky) Rady Mensy i případné hosty. Na programu bude volba funkcionářů místní skupiny, poté volná zábava. K jednání se bude možno připojit online - podrobnosti budou zaslány později.

VÍTÁME NOVÉ ČLENY!

Nela Andrusová, Dalibor Bendl, Barbora Beranová, Květa Bouchalová, Aleš Čermák, David Dařena, Max Denemarek, Tomáš Doulík, Zuzana Fišarová, Beata Fojtová, Marek Frauenberg, Andrej Fritsch, Ema Marie Havlínová, Barbora Horká, Lucie Hájková, Karel Jakoubek, Adéla Jermlová, Jonáš Jurajda, Alena Jurajdová, Karel Kameník, Amálie Klosová, Jakub Konšel, Kryštof Kurečka, Jonáš Kužel, Mikuláš Liška, Nasíha Maleškić, Roman Němec, Jakub Ondroušek, Jaroslav Petřivý, Marek Přehnal, Marie Rajnohová, Eva Rozsypalová, Leona Rozsypalová, Lenka Rumánková, Radim Suchomel, Radek Švestka, Lucie Švestková, Jaroslav Tomáš, Renata Tomášová, Jiří Urban, Tereza Zámečníková.

NOVÁ SPOLUPRACUJÍCÍ ŠKOLA A KLUB NADANÝCH DĚTÍ

Zuzana Kořínková

Mezi školy spolupracující s Mensou a kluby nadaných dětí přibyla nově Královská základní škola v pražské Troji. Kompletní seznam všech spolupracujících škol, školek i klubů nadaných dětí, najdete na webu deti.mensa.cz.

Královská základní škola, Troja mensa.click/1e4

Na soukromé Královské základní škole dbají na všestranný rozvoj žáků a mimo jiné k tomu využívají bilingvní výuku – na každé hodině tak je přítomen jak česky, tak anglicky mluvící učitel, oba jazyky jsou tedy používány obdobně jako v dvojjazyčných rodinách.

„V našem bilingvním konceptu vzdělávání usilujeme o pedagogiku rozvíjející všechny druhy talentů, zájmů a schopností. Důraz klademe i na elementární společenské hodnoty, jakými jsou přátelství, vzájemný respekt, ohleduplnost a toleranci. Zároveň vnímáme jako důležité, aby se děti vyznaly v sobě samých a dokázaly identifikovat svoje potřeby, pocity a prožívání. Chceme, aby byly děti schopné uvědomovat si svoje reakce a ovlivnit své chování. Rozvoji měkkých dovedností věnujeme denně nemalé úsilí a energii. Zabýváme se tím, jak individuálně naučit děti co nejvíc, nejlépe a neefektivněji a přitom udržet, podporovat a násobit jejich radost a nadšení z učení,“ vysvětluje Zuzana Zajdánková, učitelka matematiky.

„Děti jsou pro přítom nás rovnocenným partnerem. Podílejí se například na plánování svého studia, sebehodnotí se, učí se reflektovat, jak se jim daří naplňovat to, co si vytyčily, a zaujmout k tomu stanovisko. Nadané děti pak rozvíjíme na 1. stupni v rámci výuky matematiky, kdy se jednou týdně neúčastní standardní vyučovací hodiny, věnuje se jim speciální učitel, který u nich rozvíjí logické myšlení a analytické schopnosti pomocí náročnějších příkladů a her.“

Kromě rozvoje žáků ale dbají i na rozvoj pedagogů: „Mezi našimi učiteli dobře funguje systém mentoringu – vzájemně úzce spolupracují, sdílejí příklady dobré praxe a zkušenosti, diskutují o metodách a pomůckách, navzájem se navštěvují v hodinách, podávají si zpětnou vazbu a inspirují se.“

Klub nadaných dětí při Královské základní škole, Troja mensa.click/1e5

Na škole v letošním školním roce vznikl i nový klub nadaných dětí. „V letošním roce jsme klub nadaných dětí založili na prvním stupni a v budoucnu plánujeme rozšíření i na stupeň druhý,“ vysvětluje koordinátorka klubu Zuzana Zajdánková. „Klub je primárně určený pro žáky naší základní školy s nadáním pro matematiku. Jeho náplní budou logické úlohy širokého spektra zadání (matematické hádanky, logické a prostorové úkoly, šifry, deskové hry atd.).“

KLUB NADANÝCH DĚTÍ AD ASTRA: VOLNÁ MÍSTA!

Jana Večerníková

Místo pro děti, které baví zkoumat svět

Klub nadaných dětí AD ASTRA si klade za cíl pravidelná setkávání dětí ve věku od třetí třídy základní školy, které jsou zvědavé a přemýšlivé, a je otevřen pro děti z Prahy i jejího okolí.

U nadaných a mimořádně nadaných dětí dochází často ke ztrátě motivace vlivem školního prostředí. Tento klub si klade za cíl rozvíjet jejich vnitřní motivaci k poznávání světa, jejich nadání v souladu s jejich potřebami a silnými stránkami jejich osobnosti. Podstatnou součástí klubu bude rozvoj sociálních dovedností dětí, navázání přátelství, a podpora spolupráce mezi dětmi na společných projektech.

Rozšiřujeme kapacitu

V tomto školním roce máme volná místa pro děti ve dvou skupinách – pro děti ze 3. až 5. třídy základní školy ve středu odpoledne a pro děti z 1. a 2. třídy v úterý odpoledne.

AD ASTRA si klade za cíl pravidelná setkávání dětí, které jsou zvědavé a přemýšlivé. Jedná se o unikátní a strukturovaný koncept cílené práce s dětmi ve stabilní sociální skupině v rozsahu 20 hodin měsíčně – to zahrnuje čtyři odpoledne po čtyřech hodinách (4 x 4) a jednu sobotní expedice. Což vydá za jeden školní týden.

Další informace najdete na adrese klubu www.adastra-klub.cz

Mensa a inteligence v médiích

Všimli jste si článku o Mense nebo inteligenci? Prosím, zašlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz

■ Nadané děti

„Ze začátku to byly až komické situace. Jednomu prvňáčkovi jsem na nějakou otázku řekla, že nevím, a on zklamaně odpověděl: „Šel jsem do školy, protože moje učitelka bude vědět všechno!“ Zklamala jsem ho tedy hned v první třídě a dlouho jsme se pasovali s tím, že opravdu nejsem vševědoucí a je to v pořádku. Že oni můžou převzít tu roli a učit mě a může to být zajímavé. Jednou jsem si počítala, kolikrát za den jsem řekla „nevím“. Měli i zálibu v tom, aby mě testovali, co ještě vím a co už ne. Vysvětlovala jsem jim, že ani nemám potřebu všechno v hlavě mít, že děkuju, že mi to říkají, ale já se to učit neplánuji.“

zdroj: [EDUzín](#)

Od nadaných dětí jsem se nechávala učit, říká Lenka Baše. A naučily mě hodně | [EDUzín.cz](#) | [mensa.click/1de](#)

Brněnský CEITEC hostil nadané středoškoláky. Společně s vědci zkoumali 3D tisk nebo magnety | [iRozhlas](#) | [mensa.click/1df](#)

FOTO: Krajské setkání nadaných dětí proběhlo na ZŠ SNP, akce se vydala | [Ústecký Deník](#) | [mensa.click/1dg](#)

Výchova nadaných dětí v Čechách. Podpora je náročná, ale vyplatí se. Pozor na necitlivé trenéry a eustres | [iGlanč](#) |

[mensa.click/1dh](#)

Nadace pro nadané žáky naletěla pochybnému fondu, bude vymáhat miliony | [iDnes](#) | [mensa.click/1di](#)

Dětská nadace přišla o peníze. Radní z ANO je poslal firmě trestaného podvodníka | [Seznam Zprávy](#) | [mensa.click/1dj](#)

■ Lidská inteligence

„Vy narušujete respekt třídy k mé autoritě už pouhou svou přítomností,“ řekli geniálnímu Einsteinovi | [Médium Seznam](#) | [mensa.click/1dk](#)

7 vztahových problémů lidí s vysokou inteligencí. Učte se od Sheldona Coopera | [Moje psychologie](#) | [mensa.click/1dl](#)

„Existuje celá řada výzkumů, které prokázaly, že pravidelná fyzická aktivita podporuje veškeré mozkové funkce. Cvičení a sportování zvyšují průtok krve do mozku, což umožňuje lepší přísun kyslíku a živin. Tím se zlepšují kognitivní funkce, jako je paměť, pozornost, soustředění a schopnost učení. Doporučují se minimálně dvě až tři hodiny aerobního pohybu týdně. Záleží jen na vás, jaký druh sportu si vyberete, ideální je rychlá chůze nebo běh, jízda na kole, plavání, tanec, inline bruslení nebo kardio trénink v posilovně.“

zdroj: [Pro ženy](#)

6 chytrých návyků, co začít dělat ve třiceti, abyste později neměli problém s pamětí | [Pro ženy](#) | [mensa.click/1dm](#)

Když intelekt při hledání partnera stojí proti vám | [Novinky](#) | [mensa.click/1dn](#)

„Z analýzy vyplynulo, že „osoba s IQ 115 má větší šanci, že se dožije 76 let, než člověk s IQ 100“. Vědci započítali i jiné faktory (třeba ekonomický status či druh zaměstnání), ale inteligentnější lidé na tom byli pořád líp. Tomu, že existuje souvislost mezi IQ a úmrtností, nahrávají i výsledky studií na jednovaječných a dvojevaječných dvojčatech, které prokázaly, že za touhle souvislostí je genetika.“

zdroj: [Life Forbes](#)

Chytřejší lidé žijí déle, říkají vědci. Ale spoléhat na to chytré není | [Life Forbes](#) | [mensa.click/1do](#)

Síla sprostých slov. Nadávání může být známkou vyšší inteligence i poctivosti | [Hospodářské noviny](#) | [mensa.click/1dp](#)

Génius Champollion již jako kluk plynně ovládal klasickou řečtinu, latinu, perštinu a sanskrt | [Médium Seznam](#) | [mensa.click/1dq](#)

■ Mozek

„Vyšší koncentrace v mozku byla pro vědce překvapivá. Vzhledem k čistící a udržovací funkci ledvin a jater by naopak dávalo smysl, že by bylo více „odpadků“ usazených právě tam. Ale možná si játra a ledviny s usazeninami lépe „poradí“ a umí se jich zbavit, zatímco v mozku se hromadí: „Mozkem protéká velké množství krve,“ spekulují autoři, proč právě v mozku je mikroplastů nejvíce.“

zdroj: [Seznam Zprávy](#)

Mikroplasty už nám pronikly až do mozku. A vědce zaskočilo, jak moc | [Seznam Zprávy](#) | [mensa.click/1dr](#)

Napínavý výzkum paměti: Mozek si ukládá tři kopie každé vzpomínky | [OSEL](#) | [mensa.click/1ds](#)

Lidské mozky se zvětšují. Kůra, v níž se odehrávají duševní pochody, narostla za čtyři dekády o patnáct procent | [Lidovky](#) |

[mensa.click/1dt](#)

Samou láskou sníst: Jak lidský mozek reaguje na přemíru roztomilosti? | [100+1](#) | [mensa.click/1du](#)

Mikroplasty pronikají i do mozkové tkáně, ukazují studie | [Vědátor](#) | [mensa.click/1dv](#) |

Vědci bijí na poplach, v mozku máme nečekaně velké množství mikroplastů | [inSmart](#) | [mensa.click/1dw](#)

Manuálním pracovníkům více ochabuje mozek. Která povolání naopak fungují jako prevence demence? | [Hospodářské noviny](#) | [mensa.click/1dx](#)

Matematická hádanka: Pokud ji dokážete vyřešit za 11 vteřin, máte opravdu bystrý mozek | [Žena in](#) | [mensa.click/1dy](#)

Mitochondrie jako mutageny: Životodárné organely mění DNA v našem mozku | [inSmart](#) | [mensa.click/1dz](#)

■ Přednášky

TÝDEN MOZKU 2024 | [Akademie věd České republiky](#)
Týden mozku je festival nejnovějších objevů a trendů ve výzkumu mozku a neurovědách, který je součástí Brain Awareness Week (BAW) – celosvětové kampaně na zvýšení povědomí veřejnosti o úspěších a přínosech výzkumu mozku.

Záznamy přednášek: [mensa.click/1ca](#)

■ Zahraniční

Does IQ Matter? The Murky History Of Intelligence Tests | [IFL Science](#) | [mensa.click/1e0](#)

How the Brain Learns to Make Inferences | [Neuroscience News](#) | [mensa.click/1e1](#)

Study reveals subtle genetic link between intelligence and mental health | [PsyPost](#) | [mensa.click/1e2](#)

Sleep Resets Neurons to Keep Learning Possible | [Neuroscience News](#) | [mensa.click/1e3](#)

Mensa Česko, místní skupina České Budějovice
vás zve na:

LABYRINT 2024

Přijďte potrápit své hlavy i těla
a strávit příjemný den do Stromovky
v Českých Budějovicích.

Zveme 2 - 4 členné týmy do Labyrintu,
který jsme pro vás
ve Stromovce připravili

v sobotu 5.10.

od 10:00

**REGISTRACE
už jen do půlnoci 2. 10.
na mensa.click/1db**

START:

Gymnázium Č. Budějovice, Česká 64

více info na labyrint-cb.webnode.cz

Víkend dobrovolníků 2024 v Kolíně

mensa.click/1e8

Tradiční Víkend dobrovolníků se uskutečnil od 30. srpna do 1. září 2024 v hotelu Theresia jako velké poděkování a odměna těm, bez nichž by nebyla Mensa tím, čím je, a takovou, jakou ji máme rádi. Víkendu se zúčastnilo zhruba padesát dobrovolníků, kteří se v roce 2024 s neutuchajícím nadšením zapojovali do činností Mensy napříč všemi oblastmi aktivit od programování, přes pořádání akcí a exkurzí po podporu při Logické olympiádě aj. Jaký program byl pro účastníky připravený, zjistíte v článku Petry Holubové.

Exkurze do Ars Elektronica se SIG Jihočeské nadané děti

mensa.click/1e6

Netradiční zakončení prázdnin připravil pro své členy SIG Jihočeské nadané děti. V sobotu 31. srpna společně vyrazili autobusem z Českých Budějovic na výpravu do budoucnosti do Ars Elektronica centra v rakouském Linzi. Tu vylíčila koordinátorka SIGu Marta Frydrychová v krátkém článku doplněném mnoha výmluvnými fotografiemi.

Pobytové tábory pro nadané děti srpen 2024

mensa.click/1ea

Letos jako každoročně Mensa pořádala i pobytové tábory pro nadané děti. Novinkou byla úplně nová lokalita pro věkovou kategorii 12–15 v Doksech u Máchova jezera (na naléhání odrostlých účastníků, kteří se nechtěli táborů vzdát). Pro organizátory to byla obrovská pocta, ale i výzva pro uspořádání většího tábora. Jak si s ní poradili, zjistíte v článku hlavní vedoucí Lucie Měchurové.

Příměstské letní tábory v Ostravě

mensa.click/1e7

V Ostravě proběhly letos tři turnusy příměstských zábavně-vzdělávacích táborů rozvoje schopností na témata Letem světem, Technika a Přírodní vědy. V článku organizátorky Hany Kalusové nenajdete jen řadu fotografií ze všech tří turnusů, ale i několik ukázkových šifer, které děti luštily.

SIG Literární tvorba: Večer na zámku Nekonečno

mensa.click/1e9

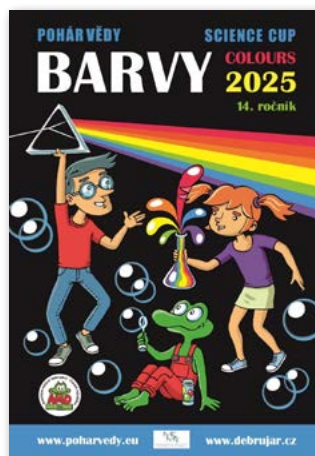
Poslední týden v červnu proběhlo tradiční slavnostní zakončení již 8. ročníku soutěže, kterou pořádá SIG Literární tvorba. Soutěžilo se v próze na téma „Zámek Nekonečno“. Akce proběhla na stejném místě jako vloni, v kavárně Potrvá v Praze 6. Součástí akce byl kromě předčítání vítězných textů i hudební program – podrobnosti včetně vyhlášení tématu letošního ročníku literární soutěže najdete v článku koordinátorky SIGu Literární tvorba Elišky Anny Kubičkové.

Projekty a soutěže pro zvědavé školáky i studenty

mensa.click/1eb

Máte doma zvědavého (před)školáka, studenta nebo celou partu zvědavců a přemýšlíte, do jakých projektů, soutěží a aktivit se v tomto školním roce zapojit? Ať už jste klub, rodina, nebo jen jednotlivec, v článku od Kateřiny Vágnerové najdete tipy na zajímavé projekty či soutěže pro různé věkové kategorie.

INZERCE

GRAFICKÉ PRÁCE & DTP
originální ilustrace
novoročenky
výročky
loga

Mgr. Kristýna Mothejzilková

BEEPART.CZ

*Nadané dítě?
Adhd?
Pis?*

Theraplay.CZ
Dětská psychologická poradna

**KURZY
KERAMIKY**

JAKUB OTH
KERAMISTA.CZ
Přáček: Tereza Kodešová

PRAHA

Z ExCommu: Od radního pro rozvoj

Eivind Olsen, mezinárodní radní pro rozvoj. Převzato z Mensa World Journal č. 141, 10/2024. Přeložila Zuzana Kořínková.

Dobrovolníci. Jsou životní silou všech dobrovolnických organizací. Tolik z toho, co děláme a čeho chceme dosáhnout, se děje právě díky dobrovolníkům. Bez nich by se činnost Mensy úplně zastavila.

Zatímco tohle píšu, přistávám v Rumunsku. Co se tam děje? Hodně věcí! Právě teď třeba Evropské setkání Mensy (EMAG) v Bukurešti. Moc se na tu akci těším! Kde jinde se můžete setkat s velkou skupinou členů Mensy, užívat si zábavu, zpívat karaoke (špatně), ochutnávat dobré jídlo a pivo, a zároveň diskutovat o zajímavých tématech (která nemusí být nutně ta nejdůležitější nebo nejhlubší)? Máte pravdu, kromě EMAGu je to možné například i na setkání Mens Asie a Pacifiku (AMG) nebo na setkání Mens Latinské Ameriky (GLAM). Co ale mají všechny tyto akce společné? Hádáte správně: jsou organizovány dobrovolníky! Ať už jde o větší akce ve vaší zemi nebo lokální akce ve vašem městě, pravděpodobně je mají na svědomí dobrovolníci — možná dokonce i vy sami.

Tento rok se konaly mezinárodní mensovní volby, a i když nový výkonný výbor (ExComm) nastoupil teprve před měsícem, už teď plánujeme, připravujeme a rozpracováváme řadu věcí, o kterých si myslíme, že Mensu posunou kupředu — ačkoli bychom si přáli, aby náš pokrok byl ještě rychlejší.

Možná jste si něčeho, na čem společně s ostatními dobrovolníky pracujeme, už všimli — jako třeba nového Mensa Hubu. Co je to Mensa Hub? Mnozí z vás už vědí, že Meta plánuje v srpnu 2025 ukončit Meta Workplace, kde doteď fungovala naše mezinárodní komunita, a Mensa Hub je naší novou sociální platformou, která tuto funkci převeze. Pokud se tam zaregistrujete, můžete se spojit s členy z celého světa. Platformu najdete na webu hub.mensa.org a při registraci budete potřebovat e-mailovou adresu s doménou member.mensa.org nebo mensa.international.

Další věci, na kterých pracujeme, vám postupně odhalíme během roku — ať už v pravidelných newsletterech nebo na výročním zasedání Mezinárodní správní rady (IBD, International Board of Directors).

Zmíněné zasedání IBD letos proběhne začátkem října, tentokrát v australském Perthu. Akce je organizována dobrovolníky z Mensy Austrálie. Hlavní náplň zasedání zajistí ExComm a IBD — a už jsme zahájili přípravy. Nebude to jen zábava a opalování, čeká nás několik dní intenzivních schůzí, kde se budou projednávat nejrůznější návrhy; některé budou schváleny a jiné se možná budou muset přehodnotit později.

Co se týče oblasti rozvoje: národní Mensy v některých zemích jsou blízko získání vyššího statusu, jiné prostřednictvím absolvovaných veřejných testování IQ budují základy pro svůj budoucí růst. Zároveň stále čekáme na dokončení adaptivního inteligenčního testu, který by mohl být využíván ve více zemích s nižšími náklady, než s sebou nese vyslání člověka do světa s hromadou testovacích sešitů a odpovědných archů.

Kontaktujte mě, pokud máte něco, na co se chcete zeptat nebo o čem chcete diskutovat. Nemohu vám samozřejmě ale slíbit, že se všechno stane okamžitě — nemáme neomezený čas ani zdroje; nakonec — jsme všichni dobrovolníci, tak si navzájem pomáháme!

SIGHT: Zkušenost s programem

Kate Nacard. Převzato z Mensa World Journal č. 141, 10/2024. Přeložila Zuzana Kořínková.

Tento článek byl poprvé publikován v květnovém vydání MWJ v roce 2015. Je to příklad toho, jak úžasný byl program SIGHT v minulosti, jak úžasný zůstává i nyní a jak úžasný bude doufejme i v budoucnu!

Tak tady to máte, přímo z první ruky: SIGHT je živý, vzkvétá a na Novém Zélandu je naprosto skvělý!

Právě jsem se vrátila z rodinné plavby ze Sydney na Nový Zéland s jednodenními zastávkami v sedmi přístavech podél východního pobřeží. Týden před odjezdem moje sestra Therese (Moodie-Bloom) napsala e-mail tehdejší dočasné předsedkyni Mensy NZ Sue Greatbanks s dotazem na kalendář akcí – to kdybychom náhodou byli na správném místě ve správný čas, tak abychom se mohli setkat s některými místními členy.

K našemu velkému překvapení a radosti proběhla rychlá výměna několika e-mailů a ještě před vyplutím jsme měli domluvené, že nás v pěti – ano, pěti! – z těchto sedmi přístavů přivítají členové Mensy, kteří nám svá města rádi ukáží!

První zastávkou byl Bay of Islands, krásný záliv se 144 ostrovy, často označovaný jako „rodiště Nového Zélandu“. Přivítala nás tu Talia Mana, která nás vzala na oběd do skvělé restaurace na nábřeží, a poté jsme se prošli místními trhy. Pár příjemně strávených odpočinkových hodin...

V Aucklandu byli našimi hostiteli Amanda Milne, bývalá předsedkyně Mensy NZ, herní návrhářka a vydavatelka (SchilMil Games), a David Wright. Vzali nás na Mount Eden, kde jsme si užili panoramatický výhled na město a kde se k nám připojila Vanessa Cozens. Poté jsme navštívili Muzeum válečných památníků v Domainu – děkujeme Judy, naší osobní průvodkyni! – a poté jsme se jeli podívat na nábřeží do St Heliers, kde jsme si dali lahodný oběd. Den jsme zakončili hříšně dobrými čokoládovými minidortíky u Amandy doma, než nás zavezla zpět k lodi.

Aloma Parker, dočasná SIGHT koordinátorka, oficiální psycholožka a zakládající členka Mensy NZ a organizátorka první testovací akce na Novém Zélandu v roce 1965, nás přivítala v Tauranze a vzala nás do oblasti Rotorua, plné horkých pramenů a bublajících bahenních jezírek, bohaté na maorskou historii a tradici. Děkujeme, Alomo – vaše znalosti oblasti a Maorů, kteří zde žijí, byly neocenitelné.

V Napieru nás dočasná předsedkyně Sue Greatbanks a její manžel Jim vzali na projíždku po svém krásném městě s jedinečnou koncentrací architektury ve stylu Art Deco z 30. let 20. století. Oběd (gurmánský zážitek!) jsme si pak dopřáli v nedalekém vinařství Craggy Range (jednom z mnoha vinařství v této oblasti). Bylo to velmi blízko místa, kde se setkávají a překrývají tektonické desky Pacifiku a Austrálie, což vytváří zvláštní krajinu. Na cestě zpět na loď jsme se zastavili u Sue a Jima doma, kde nám Sue věnovala jeden ze svých „záložkových kalendářů“ – když každý měsíc skončí, příslušná stránka z kalendáře se změní na záložku s jednou ze skvělých fotografií, které Sue a Jim v oblasti nafotili.

Další den (neuvěřitelné – to už je pět dní v řadě, kdy nás přivítali a pohostili členové Mensy z Nového Zélandu!), jsme si dali oběd s Jackem Cywinskim v italské restauraci ve Wellingtonu, hlavním městě Nového Zélandu. Jacek navrhl procházku po nábřeží, kde jsme si prošli Uměleckou galerii a úžasně Národní muzeum.

Nemůžeme Mense Nový Zéland dostatečně poděkovat za jejich pohostinnost a přátelskost; každý z našich hostitelů nám nejen věnoval den svého cenného času, ale udělal vše pro to, aby nám ukázal Nový Zéland, který turisté obvykle nespatří.

Děkujeme! Děkujeme! Děkujeme!

Máte-li dotazy ohledně mezinárodního mensovního programu SIGHT, kontaktujte Henkhenka Broekhuizenena nebo Andreu Schwelma, mezinárodní SIGHT koordinátory na e-mailu sight@mensa.org, případně českou SIGHT koordinátorku Zuzanu Polákovou na sight@mensa.cz.

Noční sovy vs. ranní ptáčata: Kdo je chytřejší?

Taryn Dryfhout. Převzato z Mensa World Journal č. 141, 10/2024. Přeložila Zuzana Kořínková.

Nová studie ukazuje, že noční sovy mohou být inteligentnější než ranní ptáčata.

Na světě jsou prý dva druhy lidí: ranní ptáčata (nebo skřivani) a noční sovy. Můj manžel je ranní typ. Patří do skupiny „vstaň a makej“. Vstává s tím nejlepším pocitem: plný elánu a nadšení ze života, ihned po probuzení si užívá zpěv ptáků na stromě za okny ložnice a sám přemírou energie téměř létá. Večer je ale unavený a brzy zralý do postele. Jak se překloupí poledne, začíná postupně vadnout a má problém být vzhůru dlouho do noci.

Já jsem naopak sova. Ráda si přispím a do oběda se většinou cítím pomalá a jako zombie. Mé ráno začíná spoustou sténání a celkovým odporem k čemukoli. Tohle ptáčátko nemá žádný zájem skákat – rozhodně ne dřív než odpoledne. Jak ale den plyne, moje produktivita se zvyšuje a užívám si práci dlouho do noci.

Nová studie nyní ukazuje, že sovy mohou být inteligentnější než ranní ptáčata. Možná nakonec přeci jen dál doskáceme my...

Studie, kterou provedli vědci z Imperial College v Londýně, zahrnovala údaje od 26 000 lidí, kteří absolvovali testy inteligence, logického uvažování, reakčního času a paměti. Tyto údaje byly kombinovány s údaji o jejich spánku: délce, kvalitě a době, kdy byli nejvíce bdělí a produktivní. Vědci zjistili, že ti, kteří zůstávají vzhůru déle, měli lepší kognitivní funkce než ti, kteří vstávají brzy.

Tyto výsledky jsou přitom v souladu s předchozími studiemi. V roce 2013 studie provedená na Madridské univerzitě zjistila, že v testech inteligence, kterých se zúčastnila tisícovka adolescentů, ponocující sovy předčily časné se budící skřivany. Podobně londýnská studie z roku 2009 prokázala u sov vyšší úroveň kreativity a strategického myšlení.

Zatímco lidé mají tendenci se ztotožňovat s jedním z těchto „ptačích modelů“ života, někteří tvrdí, že máme schopnost svůj denní rozvrh přeorganizovat, abychom se stali členy té druhé skupiny. Argumentují přitom tím, že když noční sova půjde každý večer spát o něco dříve

a nastaví si budík na časné vstávání, nakonec se večer začne cítit unavenější a přirozeně se překloupí do ranního ptáčete. Výzkum však zjistil, že lidé, kteří zůstávají vzhůru pozdě, zřejmě přizpůsobili své prostředí pro podporu svého kognitivního rozvoje. Dává smysl, že pomalejší tempo a klidnější atmosféra nočních hodin mohou hlubokým myslitelům a kreativcům poskytnout vhodnější rámec pro maximální produktivitu.

Přirozený závěr je, že lidé přizpůsobují své rozvrhy tak, aby podávali nejlepší výkony, podle toho, kdy během dne mají nejvyšší kognitivní výkonnost. Důsledky této studie jsou významné. Za prvé, společnost možná bude muset přehodnotit svůj postoj k nočním sovám. Je jasné, že ti, kdo zůstávají vzhůru dlouho a ráno mají problém vstát, tak nečiní z lenosti. Noční hodiny jsou jejich způsobem, jak se přizpůsobit svým kognitivním schopnostem a dosáhnout plného potenciálu v čase, kdy mají vrchol své výkonnosti. Za druhé, jelikož většina společností funguje v režimu pracovního dne od 9 do 5 hodin (ideálním pro ranní ptáčata), sovy to mají těžší.

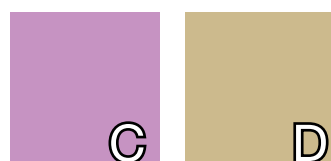
Večerní produktivita ale není žádná novinka. Tvůrčí jedinci jako James Joyce, Marcel Proust, Lady Gaga nebo Diana Gabaldon všichni uvedli, že pracují dlouho do noci, aby dosáhli svých nejlepších výsledků. Politici jako Barack Obama, Margaret Thatcherová a Winston Churchill jsou také noční sovy. Možná by bylo rozumné, aby vzdělávací a pracovní prostředí přehodnotila své tradiční rozvrhy, které jsou přizpůsobené ranním ptáčatům, ale nutně nevycházejí vstříc rozmanitým potřebám různých lidí. Flexibilní pracovní doba nebo alternativní rozvrhy by mohly nočním sovám pomoci dosáhnout maximálního výkonu v době, kdy jejich mozek pracuje nejlépe.

Zuzana Kořínková

JAK SE SČÍTÁJÍ BARVIČKY

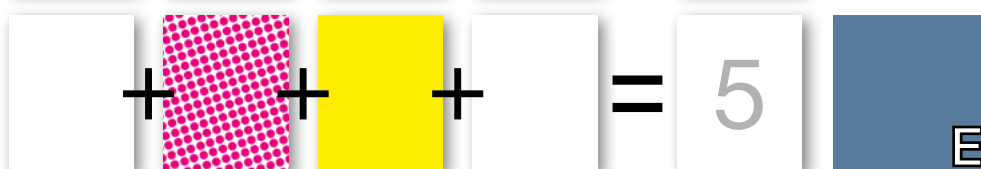
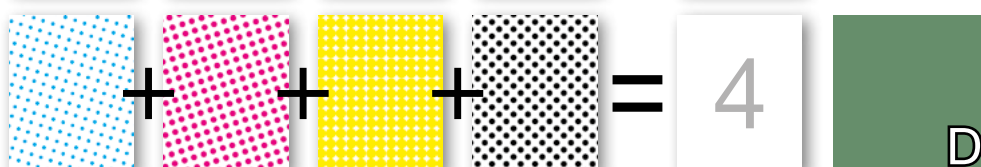
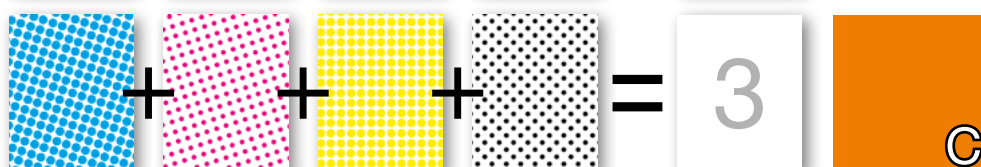
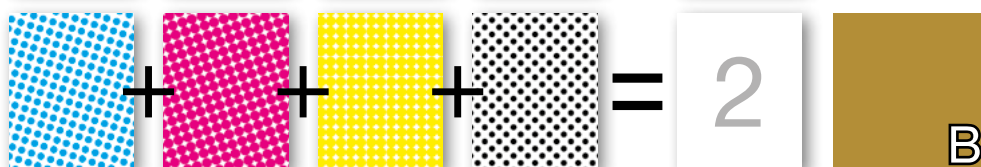
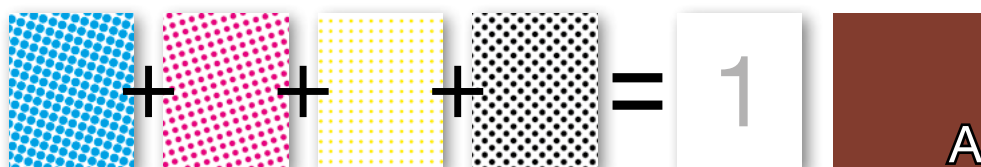
1+1=?

Vyberte vždy dvě barvy (označené číslem), které dohromady vytvoří cílovou barvu (označenou písmenem). Každou barvu použijete právě jednou.

C+M+Y+K=?

Přičítejte k cílové barvě (označené písmenem) jednu ze sad čtyř políček s azurovými, purpurovými, žlutými a černými tečkami (označené číslem). Tečky svou velikostí odpovídají procentuálnímu obsahu dané základní barvy v barvě cílové.

Kontakty

Redakce: redakce@mensa.cz

Šéfredaktorka: Zuzana Kořínková, zuzana.korinkova@mensa.cz, 776288979

Redakční rada: Jana Šobrová, Jana Unruhová, Jan Pokorný; rr@mensa.cz

Administrativa: Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Další kontakty najdete na mensa.cz/kontakty.

Časopis Mensy Česko „Mensa“ je elektronický měsíčník. Číslo 10/2024 (říjen), ročník XXXI, vychází 1. října 2024. **Uzávěrka listopadového čísla je 6. 10. 2024, uzávěrka prosincového čísla je 3. 11. 2024.**

Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, zveřejnění a nezveřejnění příspěvků podléhá schválení redakční radou. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.** Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy Česko, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na magazin.mensa.cz je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu magazin.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete na intranetu Mensy intranet.mensa.cz.

Vydavatel: Mensa Česko, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; **Grafika:** Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 2219/19, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň; **ISSN** 1211-8877; Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa České republiky, 2023.

Na tomto čísle se podíleli: Na tomto čísle se podíleli: Taryn Dryfthout, Ladislav Frankl, Marta Frydrychová, Petra Holubová, Čestmír Kalus, Hana Kalusová, Zuzana Kořínková, HOnza Koudelka, Eliška Anna Kubičková, Petr Mazal, Lucie Měchurová, Kate Nacard, Eivind Olsen, Jan Pokorný, Zuzana Poláková, Martin Sedláček, Jana Šobrová, Jana Unruhová, Kateřina Vágnerová, Hana Vantuchová, Jana Večerníková, Stanislav Wolf.

Titulka: Ivana Danielková, příspěvek z mensovní fotosoutěže 2022

Zelina